

Belgie

Březen byl nejslunečnější a jeden z nejsušších březnů od roku 1979. Duben přinesl proměnlivé počasí. Zvláště chladné byly první dubnové dny, kdy minimální teploty dosahovaly v některých vnitrozemských oblastech až $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$. V březnu bylo zaznamenáno značné množství mrazových událostí. Průměrné denní teploty se pohybovaly mírně nad dlouhodobým průměrem. Srážky byly podprůměrné a většinou soustředěné během první dubnové dekády. Nejvýraznější deficity se vyskytly ve střední Belgii, kde srážky dosahovaly méně než 50 % dlouhodobého průměru. Celkově byly tyto podmínky pro ozimy příznivé. Studené období na začátku dubna zpomalilo vývoj plodin, ale pouze na krátkou dobu. Vývoj listové plochy a akumulace biomasy jsou nadprůměrné. Obsah půdní vody je v jižních oblastech podprůměrný, ale výrazně nad kritickou úrovní. Pro polní operace byly po většinu období příznivé i povětrnostní a terénní podmínky. Výsev cukrové řepy je téměř dokončen. Některé vzcházející porosty byly poškozeny mrazem; ale celkově se očekává, že škody budou velmi omezené. Aktuální prognózy výnosů plodin stále odpovídají historickým trendům.

Bělorusko

Zájmové období se vyznačovalo podprůměrnými teplotami, s výjimkou poslední březnové dekády, která byla teplejší. Mrazy byly velmi časté. Teplotní minima klesla pod $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$ pouze během krátkého období kolem 10. března. Březen byl velmi suchý bez výraznějších srážek. Málo intenzivní, ale časté deště a sněžení zvýšily od začátku dubna srážkové úhrny na průměrné hodnoty na jihovýchodě, ale ve zbytku země zůstaly úhrny srážek výrazně ($< 30\%$) pod průměrem. Ozimá pšenice je obecně v dobrém stavu. U této plodiny nebylo modelem simulováno žádné poškození mrazem. Jak ukazují simulace modelu plodin, vývoj ozimé pšenice je v souladu se sezónními průměry a úrovně půdní vlhkosti jsou přiměřené. Setí jarních obilovin začalo v jižních oblastech v poslední březnové dekádě. Pokrok brzdily mrazivé noční teploty a lokálně sněhová pokrývka. Prognózy výnosů plodin odpovídají historickým trendům.

Bosna a Hercegovina

Data nejsou dostupná.

Bulharsko

Po mírné zimě se březen vyznačoval suchým a chladnějším počasím než obvykle, s podprůměrnými denními teplotami od $2\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $4\text{ }^{\circ}\text{C}$. Nejnižší hodnoty byly zaznamenány ve východních oblastech, kde teploty kolem 10. března klesly až k $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$. Teploty se ke konci měsíce zvýšily na sezónní úroveň, ale suché podmínky pokračovaly až do druhé dubnové dekády. Následné dva vydatné deště však vedly ke kumulativním úrovním srážek – za zájmové období jako celek – se přiblížily dlouhodobému průměru. Chladné březnové počasí zpomalilo růst a vývoj ozimých plodin, ale akumulaci biomasy prospěly vyšší teploty a výrazné deštivé dny v dubnu. Prognóza výnosu měkké pšenice byla revidována mírně směrem dolů, ale zůstává v souladu s historickými trendy. Výsev jarních a letních plodin začal s mírným zpožděním kvůli nízkým teplotám a suchým půdám, ale v současné době rychle postupuje. Chladné počasí mohlo poškodit ovocné stromy, hlavně peckoviny, které byly již ve fázi květu.

Černá Hora

Data nejsou dostupná.

Česká republika

Zájmové období bylo charakteristické chladnějšími podmínkami s častými mrazy. Pouze během třetí březnové dekády byly průměrné teploty nadprůměrné. Úhrn březnových srážek byl výrazně nižší než průměr v hlavních zemědělských oblastech. Dlouhotrvající deficit deště a vysoké denní teploty během poslední březnové dekády vedly k vyčerpání zásob půdní vláhy a v některých regionech začaly mít dopad na ozimy. Příznivé srážky během první dubnové dekády do určité míry zlepšily podmínky půdní vody pro ozimy a jarní plodiny. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Jak naznačují simulace modelu plodin, vývoj ozimých plodin se během zájmového období zpomalil kvůli chladnějšímu počasí, ale v současnosti zůstává blízko sezónnímu průměru. Vlhkost půdy zůstává pod sezónními hodnotami. Suché a chladné podmínky byly nepříznivé pro jarní setí a další polní operace a bránily klíčení a ranému vývoji jarních plodin. Prognózy výnosů plodin stále odpovídají - s velkou mírou nejistoty - historickým trendům. Výnosové potenciály ozimých plodin budou primárně určovány povětrnostními podmínkami během nadcházejícího měsíce, kdy nastanou nejcitlivější růstové fáze.

Dánsko

Průměrně až mírně nadprůměrné teploty převládaly do konce března. Do začátku dubna pak klesaly na 4 až $5\text{ }^{\circ}\text{C}$ pod průměr. Poté se až do konce zájmového období vrátily do blízkosti průměrných hodnot. Březen byl nejsušší a nejslunečnější od roku 1979. Srážek přibýlo v dubnu. Suché březnové podmínky pomohly k rychlému dokončení setí jarních obilovin. Dešťové srážky na začátku dubna vytvořily příznivé půdní vlhkostní podmínky pro vzcházení; tomu však bránily nízké teploty. Začalo setí cukrové řepy a sázení brambor. Oziminy jsou v dobrém stavu a mírně pokročily ve svém vývoji. Hladiny půdní vlhkosti se po dubnových deštích zlepšily a podle modelových simulací se blíží průměrným hodnotám. Prognózy výnosů zůstávají v souladu s historickým trendem.

Francie

Březen byl teplejší než obvykle. Nejvýraznější teplotní anomálie se objevily v poslední dekádě měsíce. Během prvních čtyř dubnových dnů následovala intenzivní studená vlna. Minimální teploty ve střední Francii lokálně dosahovaly až $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$. Po sušší zimě se během zájmového období ve střední a západní části země vyskytlo několik intenzivních dešťů, kdy napadlo 60 až 110 mm. Až 50 % deficit srážek byl však zaznamenán v Picardie a Nord-Pas-de-Calais. Prognóza pro ozimé plodiny je dobrá, protože obsah půdní vlhkosti je stále nad kritickou úrovní. Pro zachování výnosového potenciálu by brzy bylo zapotřebí deště. Ani ozimé obiloviny, ani řepka ve fázi květu nebyly výrazněji ovlivněny chladnou vlnou z počátku dubna. Byly však hlášeny negativní dopady na kvetoucí ovocné stromy na jih od Akvitánie do Alsaska. Vinice byly díky opatřením farmářů méně zasaženy. V březnu bylo dokončeno setí jarních obilovin, cukrovky a brambor. Některá pole cukrové řepy ve fázi vzcházení mohla být lokálně zasažena ranými dubnovými mrazy, ale díky opětovnému setí se může v případě potřeby předejít ztrátě.

Chorvatsko

První březnová dekáda byla chladnější než obvykle, s teplotami přibližně $3\text{ }^{\circ}\text{C}$ pod průměrem. Zbytek zájmového období ukázal teploty blíže k průměru; přesto kumulované teploty zůstaly pod průměrem. Březen byl velmi suchý. Na začátku měsíce se vyskytlo jen několik slabých srážek. Výrazné srážky začátkem dubna zmírnily srážkový deficit. Úhrny srážek během zájmového období jsou však podprůměrné, přibližně o 50 %. Během zájmového období byla pozorována pozitivní radiační anomálie. Srážky z počátku dubna měly pozitivní dopad na ozimy. Prognózy výnosů se pohybují v blízkosti historických trendů. Obsah vody v půdě je však podprůměrný. K udržení výnosového potenciálu by bylo zapotřebí více srážek.

Itálie

Regiony severní a střední Itálie nadále trpí suchem. V severozápadních regionech je úhrn srážek od prosince nižší než 20 %. V Emilia Romagna a severovýchodních regionech se srážky pohybovaly mezi 20 % a 50 %; ve střední Itálii to bylo kolem 50 %. Teploty v březnu a dubnu byly převážně chladnější, od začátku dubna se zvýšily. Ozimy byly nepříznivě ovlivněny suchem, ale dopady byly zmírněny slabými dešti na konci března a chladnými teplotami na začátku dubna, které snížily poptávku po vodě. Přesto jsou stále vystaveny vysokému riziku dalšího snížení výnosového potenciálu při zvýšení teplot. Setí letních plodin (stejně jako vzcházení plodin) těžilo z výše zmíněných lehkých dešťů, ale obecně se opožďuje kvůli suchým půdám a nízkým teplotám. Vodní nádrže jsou stále kriticky nízké úrovní, což vyvolává další obavy z letní sezóny. I v jižních oblastech byly povětrnostní podmínky v březnu a dubnu sušší (srážky -30% až -50%) a chladnější než obvykle (průměrná teplotní anomálie $< -2\text{ }^{\circ}\text{C}$). I když nedostatek srážek zatím není znepokojivý (s výjimkou některých oblastí na Sicílii), chladné počasí způsobilo další zpoždění ve vývoji plodin. Nyní by byly zapotřebí příznivější teploty, aby se zvýšila akumulace biomasy před květem a nesnížil se výnosový potenciál. Prognózy výnosů plodin jsou pod pětiletým průměrem u pšenice měkké a ječmene a v souladu s pětiletým průměrem u pšenice tvrdé.

Litva

Mírné teploty převládaly až do konce března, kdy nastala výrazná zima a teploty klesaly o 3 až 4 °C pod průměr. Po druhém dubnovém týdnu se teploty vrátily do blízkosti průměru. V březnu byl zaznamenán výrazný srážkový deficit. V dubnu se pak vyskytly srážky, které zlepšily podmínky půdní vlhkosti. Úroveň slunečního svitu byla vysoko nad průměrem. I přes převládající mírné průměrné březnové teploty se - kvůli nízkým minimálním teplotám - v mnoha regionech stále vyskytoval sníh. Jarní polní práce začaly v jižních oblastech koncem března. Setí jarních plodin začalo během druhé dubnové dekadý. Satelitní pozorování naznačuje, že ozimé plodiny jsou v dobrém stavu. Prognózy výnosů zachovávají hodnoty z března, odpovídají historickým trendům.

Lucembursko

Data nejsou dostupná.

Maďarsko

V průběhu měsíce března převládaly nižší teploty, s teplotními rozdíly oproti dlouhodobému průměru od -0,5 °C na východě do -1,5 °C na západě. Po sušší zimě byl březen také extrémně suchý až do 30. března, kdy napadlo od 0 mm do 10 mm. Dva silné deště kolem 1. a 10. dubna snížily deficit vody na velkém pásmu z DélDunántúlu do Észak-Magyarország. Opětovnému růstu ozimých plodin bránily suché podmínky během zimy. Nicméně rané dubnové srážky mohly potenciál výnosu zachovat. Nahromaděný dešťový deficit na jihovýchodě země zůstává znepokojivý a úbytek biomasy již vykresluje satelitní pozorování. Velmi vítaný by byl také déšť na podporu jarního setí, který by byl oproti minulým rokům zpožděný. Prognózy výnosů odpovídají trendu.

Moldávie

Data nejsou dostupná.

Německo

Březen byl jedním z nejsušších a nejslunečnějších březnů od roku 1979. Duben přinesl proměnlivější počasí. Teploty silně kolísaly. V první březnové dekádě a prvních dubnových dnech převládaly podprůměrné teploty. Po zbytek zájmového období převládaly teploty průměrné až nadprůměrné. První dubnové dny byly obzvláště chladné, minimální teploty dosahovaly ve velkých částech Bayernu, Durynska a Saska Anhaltska -5 °C až -7 °C (lokálně dokonce -8 °C). Denní teploty - s ohledem na období jako celek - byly průměrné až podprůměrné. Srážky byly podprůměrné a většina napadla během prvních 10 dubnových dnů. Nejvýraznější deficit se vyskytl v Braniborsku a Sachsen Anhalt, kde srážky dosahovaly méně než 50 % dlouhodobého průměru. Ozimý jsou v dobrém stavu. Studené období na začátku dubna zpomalilo vývoj a růst plodin, ale pouze na krátkou dobu a bez významného poškození. Navzdory suchému počasí zůstává obsah vody v půdě průměrný díky relativně nízkým nárokům plodin na vodu. Pro polní operace byly po většinu období příznivé i povětrnostní a terénní podmínky. Setí kukuřice se kvůli nepříznivým povětrnostním podmínkám rozběhlo pomalu, ale setí cukrovky a brambor pokročilo dobře. Některé vzházející porosty byly poškozeny mrazem. Celkově se očekává, že škody budou velmi omezené. Aktuální prognózy výnosů plodin stále odpovídají historickým trendům.

Nizozemsko

Březen byl nejslunečnější a jeden z nejsušších březnů od roku 1979. Duben přinesl proměnlivé počasí. Zvláště chladné byly první dubnové dny, kdy minimální teploty dosahovaly v některých vnitrozemských oblastech až -6 °C. V březnu bylo zaznamenáno značné množství mrazových událostí. Průměrné denní teploty se pohybovaly mírně nad dlouhodobým průměrem. Srážky byly podprůměrné a většinou soustředěné během první dubnové dekadý. Celkově byly tyto podmínky pro ozimé příznivé. Studené období na začátku dubna zpomalilo vývoj plodin, ale pouze na krátkou dobu. Vývoj listové plochy a akumulace biomasy jsou nadprůměrné. Obsah půdní vody je v jižních oblastech podprůměrný, ale výrazně nad kritickou úrovní. Pro polní operace byly po většinu období příznivé i povětrnostní a terénní podmínky. Výsev cukrové řepy je téměř dokončen. Některé vzházející porosty byly poškozeny mrazem; ale celkově se očekává, že škody budou velmi omezené. Aktuální prognózy výnosů plodin stále odpovídají historickým trendům.

Polsko

Zájmové období se vyznačovalo podprůměrnými teplotami. Výjimkou byla poslední březnová dekáda, která byla díky vysokým maximálním teplotám (až 20 °C) teplejší než obvykle. Po celé zájmové období se vyskytovaly noční mrazy. Srážek v březnu bylo v mnoha regionech rekordně málo, což v kombinaci se silným větrem a teplým koncem března vedlo na většině území k rozvoji suchých půdních podmínek. Srážky s nízkou intenzitou a sněhové události během první dubnové dekadý zvýšily úroveň vlhkosti ornice. Zimní obiloviny jsou obecně v dobrém stavu. Zásoby půdní vláhy byly po zimě dostatečné. Dubnové srážky zlepšily podmínky pro sloupkování ozimů. Vývoj plodin se během zájmového období zpomalil (v důsledku podprůměrných teplot). Nyní se pohybuje kolem sezónních průměrných úrovní. Setí jarních obilovin a cukrové řepy začalo v březnu v obvyklém čase. Polní práce, klíčení semen a raný vývoj rostlin však byly narušeny suchými (lokálně krustou na ornici) a chladnými podmínkami. Tato situace se v dubnu zlepšila díky příznivým srážkám. Během první dubnové dekadý začalo brzké sázení brambor. Prognózy výnosů odpovídají historickým trendům.

Rakousko

Zájmové období bylo charakteristické chladnějšími podmínkami s častými mrazy. Pouze během třetí březnové dekadý byly průměrné teploty nadprůměrné. Úhrn březnových srážek byl výrazně nižší než průměr v hlavních zemědělských oblastech. Dlouhotrvající deficit deště a vysoké denní teploty během poslední březnové dekadý vedly k vyčerpání zásob půdní vláhy a v některých regionech začaly mít dopad na ozimé. Příznivé srážky během první dubnové dekadý do určité míry zlepšily podmínky půdní vody pro ozimé a jarní plodiny. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Jak naznačují simulace modelu plodin, vývoj ozimých plodin se během zájmového období zpomalil kvůli chladnějšímu počasí, ale v současnosti zůstává blízko sezónnímu průměru. Vlhkost půdy zůstává pod sezónními hodnotami. Suché a chladné podmínky byly nepříznivé pro jarní setí a další polní operace a bránily klíčení a ranému vývoji jarních plodin. Prognózy výnosů plodin stále odpovídají - s velkou mírou nejistoty - historickým trendům. Výnosové potenciály ozimých plodin budou primárně určovány povětrnostními podmínkami během nadcházejícího měsíce, kdy nastanou nejcitlivější růstové fáze.

Rumunsko

V průběhu zájmového období převládaly chladnější podmínky, které měly za následek opožděný vývoj ozimů. Během prvních dvou březnových dekad se v jižní a východní části země teploty pohybovaly až o 6 °C pod průměrem. Od té doby umožnily teplejší podmínky zahájení jarního setí. Rumunsko zažilo nejsušší březen od roku 1979. Deficit srážek v rozmezí od 50 do 80 % pod průměrem byl zaznamenán na většině ploch orné půdy. Během posledních dvou dekad srážky chyběly. Relativně vlhké podmínky od začátku dubna byly příznivé, ale nestačily k plné obnově zásob půdní vláhy, zejména na jihu a ve východních částech země, kde jsou srážky od začátku roku podprůměrné. Očekává se, že kvůli zpoždění a nedostatku vody budou ozimé negativně ovlivněny. Prognóza výnosu byla revidována směrem dolů.

Řecko

Data nejsou dostupná.

Slovensko

Zájmové období bylo charakteristické chladnějšími podmínkami s častými mrazy. Pouze během třetí březnové dekadý byly průměrné teploty nadprůměrné. Úhrn březnových srážek byl výrazně nižší než průměr v hlavních zemědělských oblastech na západě země. Dlouhotrvající deficit deště a vysoké denní teploty během poslední březnové dekadý vedly k vyčerpání zásob půdní vláhy a v některých regionech začaly mít dopad na ozimé. Příznivé srážky během první dubnové dekadý do určité míry zlepšily podmínky půdní vody pro ozimé a jarní plodiny. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Jak naznačují simulace modelu plodin, vývoj ozimých plodin se během zájmového období zpomalil kvůli chladnějšímu počasí, ale v současnosti zůstává blízko sezónnímu průměru. Vlhkost půdy zůstává pod sezónními hodnotami. Suché a chladné podmínky byly nepříznivé pro jarní setí a další polní operace a bránily klíčení a ranému vývoji jarních plodin. Prognózy výnosů plodin stále odpovídají - s velkou mírou nejistoty - historickým trendům. Výnosové potenciály ozimých plodin budou primárně určovány povětrnostními podmínkami během nadcházejícího měsíce, kdy nastanou nejcitlivější růstové fáze.

Slovinsko

První březnová dekáda byla chladnější než obvykle, s teplotami přibližně 3 °C pod průměrem. Zbytek zájmového období ukázal teploty blíže k průměru; přesto kumulované teploty zůstaly pod průměrem. Březen byl velmi suchý. Na začátku měsíce se vyskytlo jen několik slabých srážek. Výrazné srážky začátkem dubna zmírnily srážkový deficit. Úhrny srážek během zájmového období jsou však podprůměrné, přibližně o 50 %. Během zájmového období byla pozorována pozitivní radiační anomálie. Srážky z počátku dubna měly pozitivní dopad na ozimy. Prognózy výnosů se pohybují v blízkosti historických trendů. Obsah vody v půdě je však podprůměrný. K udržení výnosového potenciálu by bylo zapotřebí více srážek.

Srbsko

Data nejsou dostupná.

Švýcarsko

Data nejsou dostupná.

Turecko

Data nejsou dostupná.

Ukrajina

Začátek jara byl výrazně chladnější. V prvních dvou březnových dekádách byly teploty na většině území 2 až 4 °C pod průměrem, což mělo za následek opožděný vývoj ozimů. Od té doby převládaly teploty mírně teplejší. Březen byl mnohem sušší než obvykle. V hlavních zemědělských oblastech byl zaznamenán deficit srážek v rozmezí od 50 do 80 %, nejvýrazněji v oblastech na jihu. Od začátku dubna převládaly na východě země časté a vydatné srážky, zatímco na západě byly zaznamenány téměř sezónní hodnoty. V reakci na opožděný vývoj plodin v kombinaci se suššími podmínkami, byly prognózy výnosů ozimých plodin revidovány mírně dolů. Setí jarních a letních plodin začalo včas.

Zdroj:

Texty vznikají na základě zprávy Evropské komise a JRC (Joint Research Centre)

Texty vznikají díky podpoře mezinárodního projektu DriDanube, který je spolufinancován Evropskou unií (ERDF, IPA)

